

Lothar Sieber¹, Wojciech J. Cynarski²

¹ Komisja Badań Naukowych, Stowarzyszenie Idokan Polska, Monachium (Niemcy)

² Wydział Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów (Polska)

Seminarium budō i staż naukowo-badawczy w Sportschule Sieber / Budō seminarium and scientific-investigative practice in the Sportschule Sieber¹

Submission: 17.04.2009, acceptance: 7.05.2009.

Słowa kluczowe: sztuki walki, podróż dla studiów, instytucje, działalność

Wprowadzenie

Stowarzyszenie Idōkan Polska (SIP) jest międzynarodowym towarzystwem naukowym, edukacyjnym i sportowym, organizacją pożytku publicznego, wydawcą Rocznika Naukowego „Ido – Ruch dla Kultury / Movement for Culture”, organizatorem imprez naukowych i sportowych. W lutym 2009 r. SIP było współorganizatorem seminarium metodyczno-szkoleniowego nt. *Metodyczne i dydaktyczne aspekty nauczania budo i ich wpływ na rozwijanie kultury przez sztuki walki*.

Seminarium to odbyło się w dniach 8–15 lutego 2009 r., w Monachium i Weichs (Niemcy). Radzie Programowej przewodniczył mistrz sztuk walki, *meijin* Lothar Sieber, honorowy prezydent DDBV e.V.² i SIP, posiadacz najwyższych stopni mistrzowskich (10 dan) w *jūdō-dō / idō* i *jūjutsu*, światowy lider (*dai-sōke*) stylu *zendō karate tai-te-tao*. Większość zajęć odbywała się na macie Szkoły mistrza L. Siebera³ w Monachium. Treningi i szkolenie metodyczne prowadzili Lothar i Hannelore Sieber (*jūjutsu* i *zendō karate*) oraz W.J. Cynarski (*zendō*

karate i *iaidō*). Ponadto dla osób najwyższej rangi (z tytułem *shihan*) miał miejsce trening z drewnianym manekinem i ćwiczenie form z widełkami *sai*.

Z kolei w miejscowości Weichs *shihan* Cynarski studiował z mistrzem Sieberem tajniki medycyny naturalnej i medycyny sztuk walki, zwanej *bujutsu idō*. Tam także miały miejsce interdyscyplinarne badania sztuk walki i konferencja liderów współpracujących organizacji.

Seminarium DDBV

Tygodniowy staż naukowo-badawczy i **seminarium metodyczno-szkoleniowe** *Metodyczne i dydaktyczne aspekty nauczania budo i ich wpływ na rozwijanie kultury przez sztuki walki* były wydarzeniem znaczącym dla studiów sztuk walki realizowanych w ramach międzynarodowego programu badań interdyscyplinarnych Komisji Badań Naukowych SIP. Głównym organizatorem był *sensei* Bodo Blumentritt (5 dan), przewodniczący DDBV, a w Radzie Programowej uczestniczyła także *sensei* Hannelore Sieber (8 dan), przewodnicząca stowarzyszenia DJJR e.V.⁴ i prof. Wojciech J. Cynarski (7 dan), prezes i dyrektor techniczny SIP, członek honorowy DDBV.

W monachijskiej Szkole mistrza Siebera w Monachium realizowane były zagadnienia praktyczne – metodyczne, techniczno-taktyczne i, przy okazji, jak zawsze solidny trening. Ćwiczone były techniki specjalne, jak ataki na nogi (warianty *ashi-dori*

¹ Pracę zrealizowano w ramach działalności statutowej Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego – projektów URWWF/S/08 i URWWF/S/09 finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz we współpracy z Komisją Badań Naukowych SIP.

² „Deutscher Dan-Träger und Budo-Lehrer Verband” – Niemiecki Związek Posiadaczy [stopni] Dan i Nauczycieli Budō, nadrzędna organizacja niemieckiego środowiska sztuk walki.

³ „Jiu-Jitsu und Karate-Schule L. Sieber” jest *honbu* – głównym *dōjō* światowego Idokanu i stylu *zendō karate tai-te-tao*.

⁴ Deutscher Jiu-Jitsu Ring “Erich Rahn” – Niemiecki Związek Jūjutsu, kontynuujący tradycję szkoły E. Rahna (założonej w Berlinie w roku 1906).

oshi-taoshi i *kani-basami sutemi-nage*). Doskonale przecho-
dzenie od technik podstawowych dla *jūjutsu* i *aikijutsu*, jak „małe dzwignie” (*soto-ude-hineri* / *shihō-nage*, *yuki-chigae*), do kontroli w parterze (*shihō-nage-osaie* / *katame-waza*). Jak wskazano we wprowadzeniu, większość zajęć na macie poprowadził *meijin* L. Sieber.

Shihan Cynarski poprowadził zajęcia warsztatowe z zakresu form *iaidō* (*Teaching of Iaido forms from Katori Shinto school*, 12.02) i technik karate (*Teaching of Idokan karate techniques in Poland*, 13.02.2009). Ponadto wspólnie z *sōke* Sieberem instruowali osoby przygotowujące się do egzaminu na trzeci dan w *zendō karate* w zakresie niuansów *kata*. W.J. Cynarski, jako osoba z tytułem mistrzowskim (*okuden shihan*) trenował dodatkowo na specjalnym manekinie oraz *kata* z widełkami *sai*.

Był to jednocześnie kolejny pobyt polskiego mistrza sztuk walki związany ze studiami według tradycji *uchi-deshi* – „wewnętrznego ucznia”. Ta praktyka bezpośredniego przekazu wiedzy obejmowała m.in. studia klasycznych technik *jūdō-dō idō* (analiza nagrań wideo technik 29 rzutów i przeciwtechnik). Sporo czasu poświęcono na *bujutsu idō* – studia medycyny naturalnej [Focks, Hillenbrand 1995; Cynarski 2001; Sieber 2002–2003]. L. Sieber prowadzi profesjonalny gabinet medycyny naturalnej. Uprawiana tu chiropraktyka (kręgarstwo) jest zewnętrznie podobna do klasycznego, japońskiego *shiatsu*, jednak w większym stopniu oddziałuje się na kręgosłup i nerwy [por.: Lomba, Peper 1997; Ohashi 1979], a także możemy wskazać na większą racjonalność wyjaśnień (w *shiatsu* opis jest bardziej poetycki, wynikający z wielowiekowej tradycji przekazu medycyny chińskiej). Studia medycyny sztuk walki obejmowały też wykłady mistrza o homeopatii i irydologii (metoda diagnozowania).

Program kulturalny pobytu obejmował zwiedzanie muzeum techniki lotniczej – „Deutsches Museum Flugwerft Schleissheim”, znajdujące się niedaleko obozu koncentracyjnego w Dachau (obecnie także muzeum). Odwiedzono jedno z gospodarstw agroturystycznych, gdzie w folklorystycznie udekorowanej kawiarni kawę i wyroby cukiernicze podała dziewczyna w bawarskim stroju ludowym.

Charakter *Studienreise* – wyjazdu dla studiów naukowo-badawczych – wiązał się tu, jak zwykle, z kwerendą bibliotek: narodowej, Uniwersytetu Technicznego i Uniwersytetu Leopolda Maximiliana, a także prywatnego księgozbioru Sieberów. Drugi z autorów zrobił liczne notatki dot. nowości wydawniczych z dziedziny sztuk walki oraz z obszarów nauk o kulturze, socjologii i turystyki.

Część badawcza pobytu realizowana była zasadniczo w Weichs k. Petershausen. Dużo uwagi

poświęcono badaniom historii Idokanu. Autorzy analizowali zachowane relacje bezpośrednie, dokumenty i zdjęcia, które zostaną wykorzystane w przygotowywanej książce o Idokanie [Cynarski 2009?], do której L. Sieber wykonał już *Przedmowę*. Krytycznie analizowano sytuację w polskim, niemieckim i europejskim środowisku sztuk walki. Z uznaniem spotkała się polska inicjatywa W.J. Cynarskiego i Jana Słopeckiego (10 dan) powołania **Europejskiej Komisji Jūjutsu i Kobudō (European Commission Jūjutsu & Kobudō, ECJK)** z siedzibą w Warszawie. Pan i pani Sieber przyjęli zaproszenie do Komisji ekspertów ECJK. Dyskutowano również o filozofii drogi sztuk walki i filozofii życia. O ile w przypadku ontologii wystąpiły między autorami dość istotne rozbieżności, w zakresie etyki normatywnej dyskutanci byli zgodni, że najwyższe standardy moralne zapewniają zasady chrześcijańskie.

W Weichs odbyła się, podobnie jak przed dwoma laty [por.: Blumentritt, Cynarski 2008], **konferencja liderów** współpracujących organizacji (Dan–Federation of Zen-Do-Karate and Budo, DDBV, DJJR, ECJK i SIP). *Meijin* Sieber wyraził pogląd, że **czarny pas w jūjutsu jest licencją potwierdzającą posiadanie realnych umiejętności samoobrony**, podobnie jak prawo jazdy (że ktoś może jeździć po drogach) lub karta pływacka (że umie pływać). Posiadacz stopnia mistrzowskiego w *jūjutsu*, powinien zawsze **wyjaśnić, kiedy i gdzie uczył się tej sztuki walki, u kogo i z kim ćwiczył**. Toteż nie akceptuje on przyznawania stopni honorowych w *jūjutsu*.

Uczestnicy ustalili plan dalszych działań naukowo-badawczych. Duże zainteresowanie organizowanym w Rzeszowie II Światowym Kongresem Naukowym Sportów Walki i Sztuk Walki (Rzeszów, 17–19 września 2010 r.) wyrazili nie tylko zaproszeni do Komitetu Ekspertów pan i pani Sieber, ale też dr Ulrich Diekötter i mgr B. Blumentritt. Chęć czynnego udziału w Kongresie zgłosili m.in. dwaj profesorowie z Niemiec, będący członkami Komisji Badań Naukowych SIP, Keith R. Kernspecht i H. Kogel.

Efekty studiów i podsumowanie

W efekcie szkolenia *shihan* Cynarski został promowany na wyższe stopnie mistrzowskie: 7 dan *jūdō-dō* / *idō* (przez: DJJR „Erich Rahn” e.V.), oraz 6 dan *zendō karate tai-te-tao*⁵ (Dan–Federation of Zen-

⁵ Styl *zendō karate tai-te-tao* – czyli „wewnętrznej drogi karate – drogi ręki pokoju”, założony przez Petera K. Jahnke i uznany przez japońskich mistrzów, zwany jest też *idōkan karate*.

-Do-Karate and Budo)⁶. *Dai-sōke* Sieber przyznał jednocześnie Cynarskiemu prawo do samodzielne-go promowania w *zendō karate* do poziomu 5 dan. Z kolei stopnie w *idō* są wyższą oceną mistrzostwa na drodze sztuk walki, wymagając zarówno wyjątkowych umiejętności, dużej wszechstronności, wiedzy i odpowiedniego poziomu moralnego. Wojciech J. Cynarski uzyskał też licencję trenera międzynarodowego klasy A w kick-boxingu i licencję *menkyō kaiden* wraz z tytułem mistrzowskim *kaiden shihan w systemie idōkan yōshin-ryū budō*. Formalnie w ten sposób kończy się praktyka *uchi-deshi*, gdyż jest to potwierdzenie opanowania całego programu nauczania. Jednak doskonalenie się przez sztuki walki jest niekończącą się drogą do szeroko rozumianego mistrzostwa.

Lothar Sieber w tym roku obchodzi 40-lecie swojej pracy w roli nauczyciela sztuk walki. Jubilat otrzymał dyplomy z wyrazami uznania dla dokonań z Towarzystwa Polska-Niemieckiego i ze Stowarzyszenia Idōkan Polska, a także przyznaną przez Ministra Sportu i Turystyki RP **Złotą Odznakę „Za Zasługi dla Sportu”**. Podczas Seminarium była wreszcie okazja, aby wręczyć panu i pani Sieber Medale XV-lecia Stowarzyszenia Idōkan Polska. Z kolei na ręce B. Blumentritta został przekazany dyplom uznania SIP z okazji 30-lecia działalności DDBV.

Dieter Drexler nagrał film szkoleniowy (tylko do użytku wewnętrznego) z formami *iaijutsu katori shintō-ryū*, gdzie klasyczne *kata* prezentuje *sensei* Cynarski. Zarówno *sensei* D. Drexler i L. Sieber zostali zaproszeni jako członkowie honorowi do Shibu Kobudō SIP. Dalszym efektem zarówno ostatnich studiów i długoletnich działań jest przyznany Wojciechowi Cynarskiemu w marcu 2009 r. przez prof. dr. Krzysztofa Kondratowicza, nestora polskiego środowiska sztuk walki i posiadacza stopnia 12 dan, stopień **8 dan w jūjutsu**.

Bibliografia

1. A.O. (2009), *Strzyżowianin wśród wielkich mistrzów sztuk walki*, „Waga i Miecz”, nr 3–4 (marzec-kwiecień), s. 31.
2. Blumentritt B., Cynarski W.J. (2008), *Budō – Seminarium: „Metodyczne i naukowe aspekty budō w praktyce i teorii”*, Monachium, 4–11.02.2007, „Idō – Ruch dla Kultury / Movement for Culture”, t. 8, s. 268–271.
3. Cynarski W.J. (2001), *Medycyna sztuk walki – wprowadzenie w problematykę*, „Nowiny Lekarskie” [Medical News], t. 70, nr 8, s. 948–952.

4. Cynarski W.J. (2009), *Sztuki walki – Idō i Idōkan*, SIP, Rzeszów.
5. Focks C., Hillenbrand N. (1995), *Leitfaden. Traditionelle Chinesische Medizin*, Urban & Fischer, München-Jena.
6. Lomba J.A., Peper W. (1997), *Handbuch der Chiropraktik und strukturellen Osteopathie*, Hang, Heidelberg.
7. Ohashi W. (1979), *Shiatsu. Die japanische Fingerdrucktherapie*, (III wyd.) Hermann Bauer Verlag, Freiburg im Breisgau.
8. Sieber L. (2002–2003), *Einige Naturmedizinmethoden / Niektóre metody medycyny naturalnej*, „Idō – Ruch dla Kultury / Movement for Culture”, t. 3, s. 245–247.

Key words: martial arts, study trip, institutions, activity

Summary

The Idōkan Poland Association (SIP) is an international scientific, educational and sports society, a public benefit organization, a publisher of the Scientific Annual entitled “Ido – Movement for culture” as well as an organizer of diverse scientific and sporting events. In February 2009, it was SIP to co-organize a methodological-training seminar on *Methodological and teaching aspects of budo training and their influence on the development of culture by means of martial arts*. The seminar was held from the 8th to 15th February in Monachium and Weichs (Germany). It was chaired by a master of martial arts, *meijin* Lothar Sieber, a honorary president of DDBV e.V and SIP, a championship holder in *jūdō-dō/jūjutsu*, a world leader (*dai-sōke*) in *zendō karate tai-te-tao* style. The majority of classes were held on a mat housed in The Master L. Sieber's School in Monachium. Both a methodological training and practice were conducted by Lothar and Hannelor Sieber (*jūjutsu* and *zendō karate*) as well as W.J. Cynarski (*zendō karate* and *iaidō*). Furthermore, the *shihan* title-holders were allowed to participate in a training session with a wooden mannequin as well as form exercises involving the use of *sai* forks.

In turn, in Weichs *shihan* Cynarski and master Sieber fathomed all the tricks of natural and martial arts medicine, the so-called *bujutsu idō*. Similarly, the conference bringing together leaders of all the co-operating organizations complemented with interdisciplinary research on martial arts took place there.

⁶ W miesięczniku „Waga i Miecz” opublikowano artykuł informujący o tym znaczącym sukcesie [A.O. 2009]. Są to aktualnie najwyższe w Idokanie, obok posiadanych przez głównego mistrza, stopnie.